

БУРЯТ УНЭН

КПСС-эй Бурядай обкомой, Улан-Удын горкомой, Бурядай АССР-эй Верховно Сөвөдэй орган

№ 300 (9747)

1961 оной декабриин 22, пятница

Сэн 2 мүнгэн

Уралай зоние эдээ хоолой зүйлнүүдээр бүрин хангадаг болохо

Уралай областньуд болон автономно республикануудай хүдөө аж ахуйн хүдэлмэрилгээхэдэй зүблөн

СВЕРДЛОВСК, декабриин 19. (ТАСС). Уралай газар нүүг баян дэлгэр юм. Байгаань эрхэ байдал эндэ ороон тарьяа ургуулжа, мяха абаа, һу хааха, кукураза, сахарай свекло, хартаабха, овош дуулла, бусад продукци баха эхэ арга боломжо олго...

Уралай эрхэ байдалда ЛСС-эй ХХII съездын шийдэбэринүүдтэй хайшан гээд хэмээр бэлдүүхтэ, газар урлангай болон мал ажалай продуктуудыг ямар аргаар элбэг дэлбэгээр абадаг шохоб гэнэн асуудалыг Свердловско, Оренбургин, Пермийн, Челябинскийн областнуудай, Башкирй, Удмуртин АССР-үүдэй хүдөө аж ахуйн хүдэлмэрилгээшэдэй үнөөдэр эндэ нээглээн зүблөн хэлсэхэ байна. Уралай областнуудай, автономно республикануудай газар тарьяангай, мал ажалай мянга ганы шадаритан, колхозуудай түүрүүлгэжээр, совхозуудай директорнууд, эрлэмтэд, эргэжэлтэд, партийна, сохько, профсоюзна, комсомольско хүдэлмэрилгээшэд бөөнэй хүдэлмэридэ хабаалсана. Россин Федерациин министрствонүүд болон зурьяануудай хүдэлмэрилгээшэд бөөн дээрэй байлсана.

КПСС-эй ЦК-гэй РСФСР-ийн Бюрогой түүрүүлгэшин гэгдэхэ орлогшо Г. И. Воронцов, РСФСР-эй Министруудай Сөвөдэй Түүрүүлгэшэ Д. С. Полянский зүблөнэй хүдэлмэридэ хабаалсана.

КПСС-эй ЦК-гэй РСФСР-ийн Бюрогой, Россин Федерациин Министруудай Сөвөдэй даалгабаряар РСФСР-эй Министруудай Сөвөдэй Түүрүүлгэшэ Д. С. Полянский гэгдэхэ үүрэгтэ президентэ зүблөн нэгэн дуугаар хангаа.

Уралай областнууд болон автономно республикануудай элбэг дэлбэгээр зүблөн дээ мэдээлнүүдтэй хэнэн бай...

Уралда хүдөө аж ахуйн хүдэлмэрилгээшэд горьтой дугуудай бии байһанда Н. С. Хрущев урда тээнг үнгэрхэн зүблөн дээр анхарал хандуулаа нэн гээд Свердловско Лүйсэдакомой түүрүүлгэшэ К. Николаев хэлээ. Тэрэ гэгдэхэ хойшо зарим хүдэлмэрилгээшэд хэлсэн байна. Мүнөөдэ областниин колхоз, совхозууд орооһо ургамалнуудыг урьдханаа эхээр тарьяалай тэжээлд хэрэглэһэн бада сахарай свекло анхруун таригдаа. Хахалагдаг газарай юнэнэй нэгэ худда кукураза таригдаһан байна. Кукураза ургуулдаг нэгэ оныхооруулагдаһан болон областэ дотор байгууланхай.

Уралда кукуразаһаа гадна хох тариха болохо гэжэ оло ажахынууд, газар тарьяангай түүрүүлгэжээр эршэлэн үүлһэн байна. Жэшээшээ Удмуртска районий Чапаевск районий директор Н. Ф. Лычаг 13 гектар эрлээг га бүриин 26 центгэроргох ургуулжа абаа. Тэглээ бобы тариха турша...

Хүдөөдэ худалдаа наймаа найнаар эмхидхэхэ

МОСКВА, декабриин 20. (ТАСС). Россин Федерациин хэрэглэгшэдэй союзуудай эдэй ээлжээтэ суглаан болон КПСС-эй ХХII съездын шийдэбэринүүдтэй уламжаалтабигданан зорилгонуудыг гүйцэтгэжэ талар эд хэрэглэгшэдэй бүлгэмүүдэй ажалуудыг хайжаруулжа хэмээнүүд зүбшэн хэлсэгдэжэ. Потребсоюзнуудай правлениин түүрүүлгэшэ М. М. Денисов хэлээ. Тэрэшөлэн гэжэ, нутагай кооперативна организаацинуудай тэжээл үгэ хэлһэн бай...

хадманай найн үр дүн гарган байна.

Ногоо тарилсажа газар тарьяалан эрхилхэ гуримай областэ дотор эхээр дэлгэрэнхэй байһан тухай нүхэр Николаев саашан хэлээ. Мүнөө жэлдэ тарилгын талмайн хубаарилгы хубилгаданан болобошье, областниин бүхы хахалагдаагай газарай 19,7 процентэнь нэгэ болон олон жэлэй ногоон тарилгадан байха юм. Иү, мяха, бусад продуктуудыг элбэгээр абадаг болохын тулада областниин хүдөө аж ахуйн хүдэлмэрилгээшэд тарилгынага талмайн хубаарилгыг саашадаа эрид эхээр хубилгаха юм.

Урдындаа орхоодо һураггүй болбосон ёһоор газар тарьяалан эрхилдэг болоһоной ашаар олон ажахы муу бэш ургаса хуража абаа гэжэ КПСС-эй Башкирйин обкомой нэгдэхэ секретарь З. Н. Нурiev үгэ хэлэхэдэ тэмдэглээ. Зүгөөр республика дотор бүхы дээрнэ абажа үзэхэдэ, орооһо тарьяанай гектар бүригөө оройлоол 10,3 центнер ургаса хурагдаһан байна.

Башкири хадаа эрхэ жэлдэ бүхы дээрээ 225 миллион хүртэр пүүд орооһо тарьяа хуража, 86 миллион пүүд тарьяа гүрэндэ худалдаха зорилго урдаа табина. Орооһо ургамалнуудай тарилгын талмай 225 мянган гектараар нэмэхэ юм. Горох ургуулгада эмэ анхарал хандуулагдаха.

Ургаса дээшлүүлхэ хэрэгтэ үгэжүүлгэ эхэ үүргэ дүүргэхэ байна.

Хахалагдаагай газарай зуун гектар бүридэ 75 центнер мяха, бусад элдүүрин газарай зуун гектар бүридэ 16 центнер мяха абахын тулада 5 миллион 150 мянган тонно тэжээлэй единичтэй байха хэрэгтэй. Кукураза, бобы, сахарай свекло, горох таринай ашаар элдэ единичтэй абтаха юм.

Хүдөө аж ахуйн продуктуудыг элбэг дэлбэг болгохо тодорхой хэмжээнүүд областниин бүхы колхоз, совхозуудта мүнөө хахалагдажа байһан гэжэ КПСС-эй Оренбургин обкомой нэгдэхэ секретарь В. А. Шурыгин хэлээ. Шэнэ газар элдүүрилгын эхэ үүргэ дүүргэһэн тухай тэрэ дэлгэрэнгигээр хөөрөө. Шэнэ газар элдүүрилгэнэй ашаар жэл бүхэндэ гүрэндэ тарьяа худалдаага гурба шахуу дахин эхэ болоһон байна. Газар тарьяалан эрхилхэ шэнэ гуримай угаа эхэ удхашанартай байһан тухай В. А. Шурыгин тэмдэглээ. Тэрэнэй ашаар областэ энэ жэлдэ 104 миллион пүүд орооһо тарьяа гүрэндэ худалдаа, өөһэдүгөө үрлөөр хүсдөөр хангаа.

Недондонойхидо орхоодо Оренбургин областтоо бүхы түрлэй малай тоо олон болоо, мал ажалай продукци абажа гүрэндэ худалдаага дээшлээ. Гэбшье мал ажал хүжөөхэ хэрэгтэ олон дутуу дундануудай хада хэлгэ байһан тухай, элдэ дутуунуудыг зайсуулжа, хүдөө аж ахуйн продуктуудыг элбэгээр абаха хэмжээнүүдэй абтажа байһан тухай үгэ хэллэе саашан дэлгэрэнгигээр хөөрлээн байна.

Удаань КПСС-эй Челябинскийн обкомой нэгдэхэ секретарь М. Т. Ефремов үгэ хэлээ. Энэ жэлдэ область дотор шар будаагүй, гэршүүхын, горохын, сахарай свеклын тарилгын талмай үргэдхэгдэжэ, ургаса багаар үгэдэг ургамалнууд, тусхайлбал, овес тарилга хороогоһон байна гээд тэрэ хэлээ. Намарай паар хүсдөөр хахалагдаа. Хабарай тарилга эхэ үрлэн бүрин бэлдэхэдгээ. Үгэжүүлгэ поли дээрэ гаргадана. Эбэртэ бодо малай, хониной, гахайн, шубууннай тоо олон болоо.

Гэбшье областниин хүдөө аж ахуйн хүжэлтэ КПСС-эй ХХII съездын шийдэбэринүүдээр хахалагдаһан асарн эхэ зорилгонуудыг шийдхэгдэ үшөө харюусажа шаданагүй. Орооһо тарьяанай ургаса үшөө бага байһаар. Энэнэй гол шалтагаан гэхэдэ газар буруугаар ашгагладана. Областниин тон эхэ талмай сөбөр лаараар үлгэгдлэн, овес тарилгадан байха юм. Тэжээлэй ургамалнууд дотор ногоо тарилга эхэ һуури эзлэжэ байгаа.

Элдэ адуунуудай усалдагдажа байһан тухай тэрэ саашан хэлээ.

Областниин мал ажал түргөөр хүжөөхын тулада ажахынууд тусхай мэрэжэлдэ оруулагдаа. Город шадарай совхозууд хүнэй мал үхсөөбэриг мэрэжээлгэй болгодогжо байһан. Элдэ ажахынуудта ондоо ажахынуудһаа 13 мянган толгой һаамхай үнөөн болон гүнжэд дамжуулан үгтэнхэй.

Республикын хүдөө аж ахуйн хүдэлмэрилгээшэд шэнэ арга боломжонуудыг мүнөө үгэдэ элрүүлдэжэ байна гээд Удмуртин АССР-эй Министруудай Сөвөдэй Түүрүүлгэшэ С. А. Ефремов хэлээ. Тарилгын талмай ашгагтай найнаар хубаарилжа шуухала байһан тухай үгэ хэлһэнэ онсолон тэмдэглээ. Энэ талаар түүрүүлгэн алхамууд хэгдэнхэй. Мүнөө жэлдэ 95 мянга хүртэр гектар талмай дээрэ кукураза таригдаа, 1962 ондо 160-180 мянган гектара таригдаха юм. Орооһо бобынуудай, сахарай свеклын тарилга үргэдхэгдэхэ.

Мал ажалай продуктуудыг элбэгээр абаха худалдаага талаар хүдэлмэри хэгдэнэ. Энэ жэлдэ бүхы түрлэй малай тоо олон болгодоо. Энэ хадаа тэжээл элбэгээр бэлдэхэн, малай тоо бүри олон болгохо, мал ажалай продукцине 1962 ондо бүри эхээр абаха арга боломжо республикын ажахынуудта олгоно гээд С. А. Ефремов мэдүүлээ.

Тингээд колхоз, совхозуудай хүтэлбэрлэгшэд, түүрүүлгэшэд мэрэжэлтэд үгэ хэлһэнэ байна. Челябинскийн областниин «Урал» колхозой ажалтадайн амжалтанууд тухай тэрэнэй хүтэлбэрлэгшэ Н. С. Соколов хөөрөө.

Удаань Оренбургин областниин «Адамовский» гэжэ совхозой директор П. Г. Рютин, Оренбургин мяха һунэй мал ажалай научно-шнэжээлгын институтай директор Ш. Ш. Хайруллин болон бусад үгэ хэлээ. Декабриин 21-дэ зүблөн хүдэлмэриг үргэлжэлүүлхэ.

Цыренжал Будаева «Победа» колхоздо (Закамен) хаалишанаар 1957 ондоо хойшо хүдэлмэриллээ. Нүхэр Будаева һу хааха аад, 29141 литр хаагаа. — Икелэй эсэ болотор үнөөн бүригөө ххад пүүд һу хааха ханаагайт, — гэжэ үгэһэн Будаева хөөрөө. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Ц. Будаева. А. МАНТАЕВАЙ фото.

Болзорһоо урид

БИЧУРА. Эндэхэ «Победа», Калининэй нэрэмжтэ колхозууд гүрндэ мяха худалдаага хэлэйгээ тусуб болзорһоо урид дүүргэбэ. Калининэй нэрэмжтэ колхоз 1700 центнерэй орондо 1730 центнер гэхэ гү, али недондонойхидо 510 центнеруу эхэ мяха худалдаа. Залуу малые бэлшэн таргалуулгаар илангаяа М. Перельгин һайн дүн туйлаа. Тэрэнэй харууланан буруу хашарагууд гүрэндэ худалдаадаа 280-300 килограммнаа доошо ороогүй. Мүн «Победа» колхоз 1500 центнер мяха гүрндэ худалдаахын орондо 1544 центнертэ хүргэбэ. Б. Жамбалов. Манай корп.

КУКУРУЗА ЭХЭЭР УРГУУЛХАНШ

Сэлэнгын аймагай XX партсъездын нэрэмжтэ колхоз 1961 оной хабар Шанаа гэжэ нотагта 170 гектар шэнэ газар хахалаад, кукураза таринаан юм. Тэрэнэй 30 гектараһаан га бүриин 800-аад центнер, үлгэтшэ бусад талмайһаан 300-500-аад центнер ногоон эшэ набша, абанан байна. Инмэ баян ургаса ургуулһан колхозой эрхим кукуразада Молот Жамбалов, Радна Мунгунов хоёр эрхэ жэлдэ үшөө эхэ кукураза ургуулжа абаха гэжэ шийдэнхэй. Механизатор Мунгунов һаяхан «Беларусь» трактораа заһабарилжа дүүргээд, мүнөө поли дээрэ наг шэбхэ төгтөө байна. Тинхэдэ саһа тогтооху хүдэлмэри эхилэнхэй. — Һаяхан Новосибирск-дэ болоһон Сибириин зоналина зүблөн дээрэ Никита Сергеевич Хрущевой үгэһэн заабаринуудыг бэлдүүлэн элдүүрин газарай ашаг шэмые дээшлүүлхэ, гектар бүригөө тэжээлэй единич эхээр абаха гэжэ кукуразада мэдүүлэнэ. Сибириин эрхим кукуразада Лисичиков, Гонорунов хоёр хандалгыг һайшаан дэмжээд, бүүрсгэтай кукураза абахын түлөө тэмсэхэ гэжэ тэдэнэр шиндээ.

МАЛАЙ ҮҮЛТЭР ҺАЙЖАРУУЛХА ХҮДЭЛМЭРИДЭ АНХАРХА САГ ТУЛАА

КПСС-эй Програма соо харалагдаһан зорилгонуудыг бэлдүүлсэхэ, ойрын жэлнүүдтэ мяха, һу, ноһоо, үндэг болон мал ажалай бусад продуктуудыг горьтой эхээр абаха гэжэ колхоз, совхоз бүхэнэй нагшин уялга болоно. Һүүлэй жэлнүүдтэ республикын хүдөө аж ахуйн шийдэбэрлэгшэд үгэ хэлһэнэ байна. Челябинскийн областниин «Урал» колхозой ажалтадайн амжалтанууд тухай тэрэнэй хүтэлбэрлэгшэ Н. С. Соколов хөөрөө. Удаань Оренбургин областниин «Адамовский» гэжэ совхозой директор П. Г. Рютин, Оренбургин мяха һунэй мал ажалай научно-шнэжээлгын институтай директор Ш. Ш. Хайруллин болон бусад үгэ хэлээ. Мүнөө үгэдэ эхээр ямар эрилтэ табиглаха ёһотойб гэбэл, ашаг шэнэ эхээр үгэдэг мал ондо ондоо үүлтэрэй малнуудай хоорондоо бии болгохо ургаатай бшуу. Тингээд саашадаа мал ажаллаа абтаха продукцинга өөршье үнэ сэнгые нилдэг химдаруулаха, ажалай бага гаргашагайгаар хүдэлмэрэ эмхидхэхэ, ашаг шэмэ эхээр абадаг болохо байһанбди. Мүнөө үгэдэ энэ талаар ямар эрилтэ табиглаха ёһотойб гэбэл, ашаг шэнэ эхээр үгэдэг мал ондо ондоо үүлтэрэй малнуудай хоорондоо бии болгохо ургаатай бшуу. Тингээд саашадаа мал ажаллаа абтаха продукцинга өөршье үнэ сэнгые нилдэг химдаруулаха, ажалай бага гаргашагайгаар хүдэлмэрэ эмхидхэхэ, ашаг шэмэ эхээр абадаг болохо байһанбди. Мүнөө үгэдэ энэ талаар ямар эрилтэ табиглаха ёһотойб гэбэл, ашаг шэнэ эхээр үгэдэг мал ондо ондоо үүлтэрэй малнуудай хоорондоо бии болгохо ургаатай бшуу. Тингээд саашадаа мал ажаллаа абтаха продукцинга өөршье үнэ сэнгые нилдэг химдаруулаха, ажалай бага гаргашагайгаар хүдэлмэрэ эмхидхэхэ, ашаг шэмэ эхээр абадаг болохо байһанбди.

Нүхэр Н. С. Хрущев Киевтэ өрзбэ

КИЕВ, декабриин 19. (ТАСС). Украиннын КП-гэй Центральна Комитетэй пленумэй хүдэлмэридэ хабаадахын тулада КПСС-эй ЦК-гэй Нэгдэхэ секретарь, СССР-эй Министруудай Сөвөдэй Түүрүүлгэшэ Н. С. Хрущев мүнөөдэр Киевтэ өрзэ. Украиннын КП-гэй ЦК-гэй нэгдэхэ секретарь Н. В. Подгорный, Украиннын ССР-эй Министруудай Сөвөдэй Түүрүүлгэшэ В. В. Щербицкий, Украиннын ССР-эй Верховно Сөвөдэй Президиумэй Түүрүүлгэшэ Д. С. Коротченко, Украиннын коммунистическэ партиин, правительствын бусад хүтэлбэрлэгшэд нүхэр Н. С. Хрущевые Киевтэ вокзал дээрэ угтаа.

Таанад техникээ хэр зэргэ бэлдэнэбта?

Нарһатынхид нобшорһоор

Түрэл партиингаа ХХII съездын түүхэтэ тогтоолоор зоригжоһон Яруунын механизаторнууд эрхэ жэлэй хабарай тарилгыг эрхим бэлдэхүлтэйгээр утгахын, нэн түрүүн трактор болон бусад эзбэгүүдтэй хаһа саг соонь һайн шанартайгаар заһабарилжа, үрэнэ хүрэнгээ хүсэд хүрэхөөр бэлдхэхэ абахын хойноһоо оролдоно. Жэшээшээ, Исингын совхоз недондонойхидо орхоодо нэгэ һараар үндэ техникээ заһабарилжа эхилһэн байха юм. Трактор, машина эзбэгүүдтэй тусхай графигаар, узловой аргаар заһабарилжа байна. Эндэхид жэлэй эсэ болотор 13 трактор, эрхэ жэлэй 1-дехи кварталда 20 трактор заһабарилжа зорилготой. Мүнөө үгэдэ 5 трактор бэлэн болоод, үшөө 5 трактор заһабарилгадажэ байһанай. Заһабарилгын үстэ механизаторнууд бүтээсэ өхөтэйгээр ажаллана. Эндэхин мотор заһабарилдаг узелда Мальжиниба Доржиев, Мишамил Цыганцов гэгшэд шадамар бэрхээр ажаллажа, даабаряа 150 процент хүртэр дүүргэнэ. Тинхэдэ ондоо узелнуудта ажаллажа байһан механизаторнууд Анатолий Малышев, Цырденжор Шагдаров, Содбо Раднаев болон бусад даалгабаряа холо үлүүлэн дүүргэнэ.

Совхозой дирекци, партийна комитет заһабарилгын хүдэлмэридэ бодото анхарала хандуула. Механизаторнуудай дунда партиин ХХII съездын материалнуудыг шуудлаха кружойг эмхидхэгдэнхэй. Энэ кружойг урдын хэдэй жэлдэ пропагандистаар ажаллажа, баян дүй дүршэлтэй болоһон тус совхозой главна инженер нүхэр Сергей Зорин хүтэлбэрлэнэ. Механизаторнуудта столово түхээрэгдэнхэй, үдэшэ бүри кино хардаг, библиотекэдэ ошожо ном уншдаг юм.

Трактор болон хүдөө аж ахуйн машина эзбэгүүдтэй заһабарилжа Тэлэмбый «Комсомольский» совхоздо мүн лэ эмхитэйгээр тусхай графигаар эһоор үнэгэрэгдэнэ. Эдээр мүнөө 4 трактор заһабарилла, үшөө 3 трактор элдэ үдэрнүүдтэ бэлэн болгодоһон. Гадна, тус совхоз эрхэ жэлэйгээр тарилгада дүүрэн хүрэхэ үрэнэ хүрэнгэ хажаа абаа.

Тинхэдэ хабарай тарилгада бэлдхэхэй хүдэлмэриг «Дружба», «Коммунизм» колхозуд урда жэлэйгидэ эмхитэйгээр ябуулжа байна. «Дружба» колхоз (главна инженерин Н. Торганши) жэлэй эсэ болотор 15 трактор, эрхэ жэлэй түүрүүлгэн кварталда 17 трактор заһабарилжаар харалаа.

Гэхэ зуура, Нарһатын совхоздо (директорнын нүхэр П. Павлов) 46 элдэб түхэлэй тракторнуудтай байһашье, заһабарилгын хүдэлмэри хариуцалгагүйгөөр, хайша хэрэгээр үнэгэрэгдэнэ. Механизаторнуудта зохихо байра түхээрэгдөөгүй, тингээ ажалын муртэй йбанагүй. Трактор заһабарилжа гэхэлэй хэрэгтэй частнууд дуталдана, тэднэ хаһа саг соогоо абтаагүй байшоо. Элдэ болон бусад элдэб шалтагаануудһаа боложо, ноябриин һайндэй һүүлтөр МТМ-дэ ороһон 5 трактор декабрь дүүртэр заһабарилгадахагуйдөө ороод байна. Механизаторнуудын дүрэн хүсөөрөө хүдэлнэгүй, заһабарин график мүнөө болотор табиглаагүй байнаар.

Ярууна хадаа шэнэ газар ашаглажа байһан, тарьяанай үндэр баян ургаса хуража дүүрэн арга боломжотойшые аймаг болоно. Тинхэдэ партиин райком, аймгүйсэдком хабарай тарилгада бэлдхэхые шамдуулһын тула шухала хэмжээ абаха зэргэтэй. Д. Доржиев.

